

ἘΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἐνδέκατος

Συνδρομὴ ἑτησια : Ἐν Ἀθήναις, φρ. 10, ἐν ταῖς ἑπταρχίαις φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἑτησιαί. — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὀδὸς Σταδίου, 6

31 Μαΐου 1881

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

[Μυθιστορία Γ. Ρουφφίνη. — Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου].

Συλέχεια· ἰδὲ σελ. 321.

1'

Ἐπὶ τοῦ ἐξώστου.

Τὸ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ Ἀντωνίου ἐπινοηθὲν ἀνάκλιντρον ἔφθασε τέλος καὶ ἐδοκιμάσθη προσηκόντως ὑπὸ τοῦ Σιρ Ἰωάννου, ὅστις ἐκήρυξεν αὐτὸ ἀριστοτέχνημα. Ἀφοῦ δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἀντικείμενα, ἀναγκαῖα τοῦ ἀνάκλιντρον παραρτήματα — ἐν οἷς ἰδίως ζωγραφικὴ πιξίς — διετέθησαν προσηκόντως, κομισθέντα ἐκ Νικαίας, ὁ ἱατρός Ἀντώνιος εἰσήλθε τὴν μεσημβρίαν τῆς πρώτης Μαΐου παρὰ τῆς μίς Δάβεν καὶ τῆ εἶπε·

— Ἐτοιμασθήτε εἰς κἀτι ἀπρόοπτον!

— Τί πρόχρημα; ἠρώτησεν ἡ Λουκία.

Ἐἶτα δὲ ἀτενίζουσα ἐπ' αὐτὸν, ἐφάνη ἀναγινώσκουσα ἐπὶ τῆς μορφῆς του τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος, διότι ἐγένετο περιπόρφυρος καὶ εἶπε:

— Θὰ σηκωθῶ;

— Brava! ἀνεφώνησεν ὁ Ἀντώνιος, ἐννοήσατε εὐθύς. La lingua batte dove il dente duole¹. Μάλιστα, θὰ σηκωθῆτε, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ υποβληθῆτε εἰς ἀπείρους περιορισμούς καὶ ἀνυποφόρους προφυλάξεις. Δὲν σᾶς εἶνε συγχωρημένον νὰ περιπατήσετε, οὐδὲ νὰ ἐγγίσετε κἀν τὸν πόδα σας κατὰ γῆς, διότι ἔχει ἀκόμη ἀνάγκη ἀπολύτου ἀναπαύσεως ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας. Ὁ ἀφήσετε τὴν κλίνην σας, ἀλλὰ θὰ ἐξαπλωθῆτε ἡσυχῶς εἰς αὐτὸ τὸ μακρὸν ἀνάκλιντρον, τὸ ὅποιον φέρουν ἡ Ρόζα καὶ ἡ Σπεράντζα, καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ τὰς ἀφήσετε νὰ κάμουν ὅ,τι πρέπει, καθὼς ἐπίσης ὁ ἀφήσετε τὴν Χούτσινς νὰ σᾶς ἐνδύσῃ. Ὅπως δὴ ποτε δὲν πιστεύω τοῦτο νὰ σᾶς δυσαρεστῇ· ἐπεθύμουν νὰ κάμω κἀτι περισσότερον, ἀλλὰ δὲν τολμῶ.

Ἐπρεπεν ἡ Λουκία νὰ ἔχη σκληροτέραν καρδίαν ἐκείνης ἣν εἶχε, ἵν' ἀντιστη εἰς τὴν συγκεκριμένην φωνὴν καὶ τὸ ἱκετευτικὸν βλέμμα τοῦ Ἰταλοῦ· τὸ ἐλαφρὸν νέφος, ὅπερ εἶχε πρὸς στιγμὴν σκιάσει τὸ μέτωπόν της διελύθη εἰς ἱλαρὸν μειδίημα.

— Εἶμαι πολὺ ἀχάριστος, εἶπε· συγχωρήσατέ με.

Καὶ ἔτεινεν αὐτῷ τὴν χεῖρά της, χεῖρα τοσοῦτω μικράν καὶ θελητικὴν, ὥστε ὁ Ἀντώνιος ἠ-

1. Ἀκριβὴς μετάφρασις τῆς δημόδου· παροιμία: Ὁ-που πονεῖ τὸ δόντι χτυπᾷ ἢ γλώσσα. Σ. τ. Μ.

σθάνθη φοβερὰν ὄρεξιν νὰ τὴν φιλήσῃ ἠρκέσθη ὅμως κρατήσας αὐτὴν ἐπὶ ἐν δευτερόλεπτον μετὰξὺ τῶν χειρῶν του. Μετὰ μίαν ὥραν ὁ Σιρ Ἰωάννης, εὐθυμότατος, ἐβόηθει εἰς τὴν μετακύλι-σιν τῆς Λουκίας ἀπὸ τῆς αἰθούσης εἰς τὸν ἐξώ-στην, ὅπου εἶχεν ἤδη ἐτοιμασθῆ σκηνὴ πρὸς προ-φύλαξιν τῆς ὥραίας ἀσθενοῦς ἀπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων.

— Ἄχ, τί εὐμορφα! τί εὐμορφα! ἀνέκραξεν ἡ νεᾶνις περιφέρουσα κύκλω τὰ βλέμματα. Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ υποθέσετε πρὸς στιγμὴν, εἶπε στρεφομένη πρὸς τὸν ἱατρὸν, ὅτι ἡ φαντασία μου ἠδύνατο νὰ υπερβῇ τοιαύτην πραγματικότητα; Καὶ αὐτὴ ἡ τολμηροτάτη ποιητικὴ φαντασία δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀναπλάσῃ τοιαῦτα θαυμάσια.

— Τῇ ἀληθείᾳ, ἀπήντησεν ὁ ἱατρός, δὲν ἐφο-βούμην νὰ σᾶς φανοῦν αἱ περιγραφαὶ μου ὑπερ-βολικαί. Μολονότι Σικελὸς τὴν ψυχὴν καὶ ἐν-θουσιώδης θαυμαστής τῆς γενεθλίας μου νήσου, ὁμολογῶ ὅτι ἡ σκηνὴ τὴν ὁποῖαν ἔχομεν ἐνώπι-ὸν μας δὲν εἶνε κατωτέρα οὐδεμιᾶς τῶν περιφη-μοτέρων θέσεων τῆς Σικελίας.

— Πῶς οἱ φοίνικες αὐτοὶ, οἱ ὁποῖοι σαλεύ-ουν τόσον ἐπιχαρίτως, δίδουν ἀνατολικὸν ἐντελὸς τύπον εἰς τὴν Βορδιγέραν! Ὑποθέτει κανεὶς ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀσίαν! εἶπεν ἡ Λουκία.

Ἦτο δ' ἀληθῶς μεγαλοπρεπέστατον τὸ θέαμα. Ἀπέναντι τῶν θεατῶν ἐξετείνετο ἐπ' ἄπειρον ἡ θάλασσα, ὁμαλὴ ὡς κάτοπτρον, χρωματιζομένη ἀπὸ τοῦ ἀνοικτοῦ πρασίνου μέχρι τοῦ βαθέος ἐρυθροῦ καὶ τοῦ βαθυκόκκινου, ποῦ μὲν ἀστράπτου-σα ὑπὸ τὸν ἥλιον ὡς ἄπειρος ἀδάμας, ποῦ δὲ ἀ-ναπτύσσουσα τὰς ἰδιότροπους πτυχὰς τοῦ ἀφρώ-δου λευκοῦ τῆς χιτῶνος. Ἐπὶ τοῦ καθροῦ ἐ-κείνου βάθους διαγράφεται ἀποτόμως ὁμιλος ἀ-λιέων μὲ σκούφους ἐρυθροὺς καὶ ζῶνας ἐρυθράς, συρόντων τὰ δίκτυά των εἰς τὴν ἀκτὴν καὶ συνο-δευόντων ἐκάστην αὐτῶν κίνησιν δι' ἄσματος λυπηροῦ, ὅπερ ἐξασθενίζει καὶ ἠδύνει πως ἡ με-ταδίδουσα αὐτὸ ἠχὼ τῶν ὄρεων. Δεξιᾷ πρὸς δυ-σμάς ἡ ἀργυρώδης ταινία τῆς ὁδοῦ, ἐλισσομένη ἐν μέσῳ διεσκορπισμένων οἰκίσκων, συστάδων πορ-τοκαλλεῶν καὶ φοινίκων, φέρει τὸν ὀφθαλμὸν εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Βορδιγέρας, γιγαντώδη σμᾶ-ραχδὸν κλείοντα τὸν ὄριζοντα, ὁμοιάζοντα πρὸς τὴν καταγραφὴν κολοσσίου τινὸς τέρατος κα-τακεκλιμένου καὶ κρύπτοντος τὸ ῥύγχος αὐτοῦ

τίδα τοῦ ἵππου του εἰς τὸν Πρόσπερον, εἰς τὸν δ-
ποιον τοιουτοτρόπως θὰ ἔκαμνε καὶ μεγάλην χά-
ριν. Ὁ Πρόσπερος, προσέθηκεν δ' ἰατρὸς, εἶχε νεώ-
τερον ἀδελφόν, ὅστις ἠδύνατο νὰ τὸν ἀντικατα-
στήσῃ ὡς ἀκόλουθος τοῦ βαρωνέτου, ὅτε ἐκεῖνος
θὰ ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ ἀναλάβῃ τὴν ταχυ-
δρομικὴν του ὑπηρεσίαν. Ὁ βαρωνέτος ἀπεδέχθη
προθύμως τὴν πρότασιν, καὶ ὁ Πρόσπερος, ἔξελ-
λος ἐκ χαρᾶς ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ του, ἐβόηθησε τὸν
νέον αὐτοῦ signor padrone νὰ ἀφιππεύσῃ. Ὁ
Σρ Ἰωάννης παρέδωκεν αὐτῷ τὸν ἵππον, καὶ τῷ
παρηγγεῖλε ῥητῶς νὰ εὐρίσκηται καθ' ἑκάστην
πρωτὴν ἀκριβῶς εἰς τὸ πανδοχεῖον ἵνα λαμβάνῃ
τὰς ἡμερησίας του διαταγὰς.

[Ἐπιτεταί, συνέχισα.]

ΚΕΡΚΥΡΑ

[Μελέτημα Φερδινάνδου Γρηγοροβίου].

Συνήχημα ἰδίᾳ σελ. 123.

Ἐν Ἀνεμομύλῳ μεταξὺ ὑψηλῶν φοινίκων κεῖ-
ται ἡ παλαιότερα τῆς Κερκύρας ἐκκλησία, ἡ μόνη
βυζαντιανοῦ ρυθμοῦ καὶ θολωτῆ, τιμωμένη ἐπ' ὀ-
νόματι τῶν ἁγ. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου, τῶν
πρώτων ἀποστόλων τοῦ Ἰονίου χριστιανισμοῦ,
θεωρουμένων μαθητῶν τοῦ Παύλου, ἐν ὀνόματι
τῶν ὁποίων δ' ἀπόστολος ἠσπάζετό ποτε τοὺς Ῥω-
μαίους. Ὁ Μουστοζύδης ἀνάγει τὴν οἰκοδομὴν
τοῦ ναοῦ εἰς τὸν 12 αἰῶνα. Δύο ἑλληνικαὶ ἐπι-
γραφαὶ, σκοτειναὶ πῶς τὸν νοῦν, εἰσὶ τετειχι-
σμένοι ἐπὶ τοῦ πυλῶνος αὐτοῦ, οὗ τὸ ἐσωτερικὸν
εἶνε δυστυχῶς ἀσβεστωμένον· ἐν τῷ νάρθηκι ὑ-
ψοῦνται δύο ἀρχαῖοι στῦλοι, ὑποστηρίζοντες
τρία τόξα, ἐφ' ὧν τρεῖς ἀψίδες. Τὸ μοναστήριον
κατεστράφη· ἐνταῦθα ἐθρήνησέ ποτε, ὡς μοναχῆ,
Αἰκατερίνη, ἡ σύζυγος τοῦ τελευταίου Παλαιο-
λόγου Θωμᾶ, ἀδελφοῦ καὶ κληρονόμου τοῦ τε-
λευταίου αὐτοκράτορος, τὴν πτῶσιν τοῦ Βυζαν-
τίου· ἐνταῦθα καὶ ἀπεβίωσε τῇ 16 αὐγ. 1462.
Λείψανα τοῦ τάφου αὐτῆς τιθεῖται ὅτι εὑρεν ἐν
τῷ ναῷ ὁ Buchon. Ἡ μεγάλη τραγωδία τῆς
πτύσεως τῶν τελευταίων Παλαιολόγων εἶναι ἐ-
πίσης συγμνηστικὴ ὡς ἡ τῆς δυναστείας τῶν
Χωσστάουφεν· κατεστράφησαν ἢ ἐν μοναστηρίοις
ἢ ἐν ἀθλιότητι. Ὁ Θωμᾶς ἀπεβίωσεν ὡς συντα-
ξιούχος τοῦ Πάπῃ ἐν Ῥώμῃ, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
Δημήτριος ὡς μοναχὸς ἐν Ἀδριανουπόλει καὶ ἡ
θυγάτηρ αὐτοῦ Ἐλένη, βασίλισς τῶν Σέρβων ὡς
καλογραφαία ἐν Λευκάδι. Εἰς τῶν υἱῶν του ἐμα-
ράνθη ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὁ ἕτερος ἐπαυτῶν ἐν
Ῥώμῃ! Ὑπὸ τοὺς φοινίκας τῆς μικρᾶς ἐκκλη-
σίας μοὶ παρέστη ἡ πτώσις τοῦ Βυζαντίου, τόσῳ
μᾶλλον ζωροτέρα, καθόσον ἐγγίζει ἡ ὥρα, καθ'
ἣν ἡ ἰσχὺς τῆς εἰμαρμένης θέλει κατασυντρίψῃ
ἐν τῷ αὐτῷ Βυζαντίῳ καὶ τὸν θρόνον τοῦ σουλ-
τάνου Μωάμεθ. Τίς ἔσται ἄρα γε ὁ ἐκτελεστής;
Τίς εἰσελεύσεται θριαμβευτικῶς εἰς τὰ ἀνάκτορα;
Ὅδὸς φέρεται ἀπὸ Καστραδῶν εἰς Στρατιάς, ὅπου

ἐγκαταλειμμένη κεῖται ἡ παλαιὰ βασιλικὴ, Πα-
ναγία Παλαιόπολις. Ἡ κόγχη νῦν εἶναι ἐστραμ-
μένη πρὸς τὴν ὁδόν· θάμνοι αὐξάνουσι περὶ τὸν
κατρηπωμένον πυλῶνα, ἔντομα πετῶσι περὶ τὸν
ἔρημον τόπον· λίθοι δέ τινες δεικνύουσι τοὺς τά-
φους οἰκογενειῶν, ἐξασκουσῶν ἐνταῦθα δικαιώ-
ματα. Τὸν πυλῶνα τῆς βασιλικῆς ἀποτελοῦσι τε-
μάχια μαρμάρων καὶ στῆλαι, ὧν αἱ βάσεις κρύ-
πτονται ὑπὸ γῆς. Βυζαντικὴ τις ἐπιγραφή καὶ
ὁ λέων τοῦ ἁγ. Μάρκου περιβάλλονται ὑπὸ ἄλ-
λων λίθων· ὥστε ἔχομεν καὶ τὰς τρεῖς ἱστορικὰς
περιόδους ἐνταῦθα πλησίον ἀλλήλων, Κέρκυραν,
Βυζάντιον καὶ Ἐνετίαν. Ἡ Παλαιόπολις εἶναι
ῥυθωμένη ἐξ ἐρειπίων ναοῦ ἀρχαίου, ἡ δὲ
προσανομία αὐτῆς δεικνύει τὴν θέσιν τῆς παλαιᾶς
πόλεως, ἣτις νῦν τέθηπται μεταξὺ ἀνθρώπων καὶ
λαχανοκήπων.

Ἡ Κέρκυρα, πλὴν τῆς ἀτάκτου συλλογῆς ἀρ-
χειοτήτων ἐν τῷ γυμνασίῳ, δὲν κέκτηται ἴδιον
μουσεῖον. Ἐθαύμασα ἰδὼν ἐν τῷ ἀγγλικῷ νε-
κροταφείῳ ἐν ὑπαίθρῳ ἐκτεθειμένα ἔργα γλυπτι-
κῆς ἀρχαίας καὶ ἐπιτυμβίου λίθους, ἀποτελοῦντα
μέρος τῆς συλλογῆς τοῦ ἱππότη Woodhouse,
ἣτις συνισταμένη ἐξ ἀγγείων, πηλίνων ἀρχαιοτή-
των, κοσμημάτων, ἰονίων νομισμάτων καὶ ἐπι-
γραφῶν ἐπὶ χαλκοῦ, μετηνέχθη εἰς τὸ βρετανι-
κὸν μουσεῖον. Καὶ πρότερον δὲ εἶχον μετενεχθῆ
ἀρχαιοτήτες κερκυραϊκαὶ εἰς Ἐνετίαν, μάλιστα
εἰς τὸ μουσεῖον Νάνη. Ἀρχαιοτήτας εἶδον καὶ
παρὰ τῷ γερμανῷ προξένῳ Φέλς· τοιαύτας φέ-
ρουσιν οἱ χωρικοὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, τὸ πλεί-
στον νομισματα· ἡ Κέρκυρα εἶχε πλοῦτον τύπων
νομισμάτων ἐπίσης ὡς αἱ Ἀθήναι. Ἡ σπουδαιο-
τέρα καὶ κάλλιστα διατηρουμένη ἀρχαιότης τῆς
Κερκύρας εἶναι τὸ μνημεῖον τοῦ Μενεκράτους, ἀ-
νασκαφέν τῷ 1843, οὗ τὴν ἐξάμετρον ἐπιγρα-
φὴν ὁ Κίρχοφ ἀνάγει εἰς τὸν 5 αἰῶνα.

Ἀπέναντι τῆς Παλαιόπολεως κεῖνται οἱ νεοὶ
τοῦ Ἀλκινόου κῆποι, δηλαδή μεγάλη βασιλικὴ
ἐπαυλις. Εἶδον ἱκανὰς ἐπαύλους ἔτι ὠραιοτέρας,
ἀλλ' οὐδεμίαν ἔχουσαν τόσον θαυμασίαν τοποθε-
σίαν, ὡς τὸ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς βασιλικὸν ἀγροκήπιον·
εἶναι πλουσιώτερον ἢ ὁ ἐν Ἀθήναις κῆπος, ὁ δὲ
τελευταῖος δορυμὸς χειμῶν εἶχεν ἐπιφέρει καὶ εἰς
τοῦτον πολλὰς βλάβας, ὡς καὶ εἰς ἐκεῖνον. Τὰ
περὶ τῆς βασιλικῆς ἐπαύλεως εἰσὶ συνεχῆς κῆπος·
ἐνταῦθα μικραὶ ἐπαύλους ὠραιοτάται καὶ ἐρατει-
ναί, οἷα π. χ. ἡ τοῦ Κ. Βασιλάκη, ἐν ἣ παρατη-
ρεῖ τις ἀπερίγραπτον ποικίλιν γήνηον καὶ θα-
λασσίαν σκηνῶν κύκλω ὁποῖον πλήθος ῥόδων, ὁ-
ποῖα καλλονὴ ἢ τῶν ἀνθῶν τῆς ἐρίκης! Ἡ ἐ-
ξοχικὴ αὕτη οἰκία εἶναι παραπολὺ ἐπὶ τὸ φαικι-
κώτερον ὠραία δι' ἓνα βουλευτὴν· εἶναι ἐνδιαί-
τημα τῶν Μουσῶν δι' ἓνα ποιητὴν, ὡς τὸν Ἀ-
ριόστον.

Ἐλλόγως ζητεῖται ἡ θέσις τῆς Ἀκροπόλεως
τῆς Κερκύρας ἐν τῇ περιχώρῳ ταύτῃ, περίπου